POLICY BRIEF: Asistența umanitară oferită ONG-urilor ucrainene și integrarea refugiaților în România

20 transporturi DIRECT către Ucraina
10.000 de beneficiari
56 de familii ucrainene asistate în România

Ajutorul oferit refugiatilor ucraineni care ajung in Romania

CONTEXT

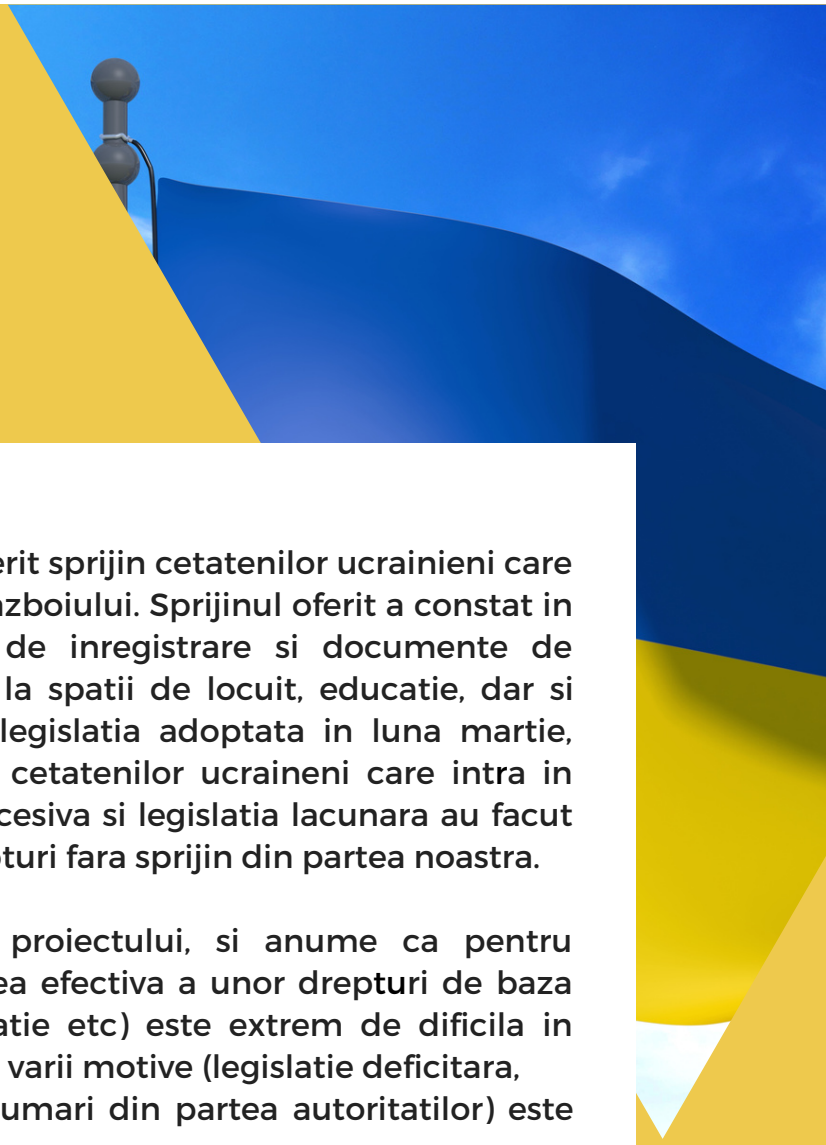

In perioada lunii martie, EFOR a oferit sprijin cetatenilor ucrainieni care au venit in Romania ca urmare a razboiului. Sprijinul oferit a constat in facilitarea accesului la procesul de inregistrare si documente de identitate, la servicii de sanatate, la spatii de locuit, educatie, dar si acces la piata muncii. Desi prin legislatia adoptata in luna martie, aceste drepturi au fost garantate cetatenilor ucraineni care intra in Romania, in practica, birocratia excesiva si legislatia lacunara au facut imposibila exercitarea acestor drepturi fara sprijin din partea noastra.

Problema identificata in cadrul proiectului, si anume ca pentru comunitatile vulnerabile exercitarea efectiva a unor drepturi de baza (precum sanatate, locuinte, educatie etc) este extrem de dificila in relatia cu administratia publica din varii motive (legislatie deficitara, birocratie excesiva, lipsa unei indrumari din partea autoritatilor) este inca o data confirmata.

Activitatile de sprijin derulate de EFOR in aceasta perioada pentru un grup vulnerabil, refugiati ucrainieni, confirma nevoia unor persoane resursa in lipsa carora drepturi garantate nu pot fi exercitate in realitate.

- Am oferit asistenta legala pentru ucrainenii care au dorit sa plece in Canada pentru reunirea cu familia. I-am ajutat cu procesul de aplicare, traducerea documentelor si, in final, obtinerea vizei.
- Am sesizat o situatie abuziva in cadrul aeroportului Henri Coanda la centru de testare Milena - Centru testare Aeroport Henri Coandă. Li se perecepea tariful integral + taxa de urgenta pentru testarea pe timpul noptii, cand multi ucraineni ajungeau de la granita dorind sa plece catre alte tari.

OVERVIEW

ASISTENȚA OFERITĂ DE EFOR

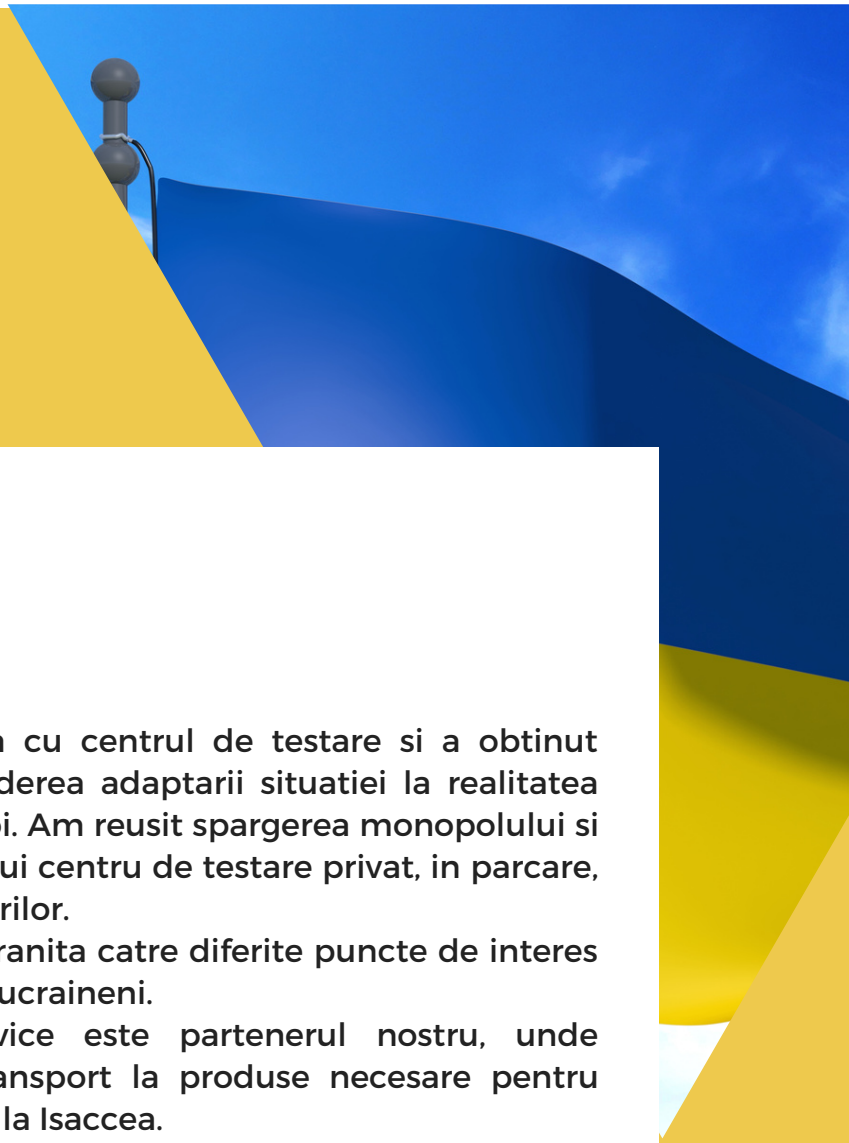

- Echipa EFOR a luat legatura cu centrul de testare si a obtinut angajamentul acestora in vederea adaptarii situatiei la realitatea ucrainenilor care fug de razboi. Am reusit spargerea monopolului si deschiderea in aceeasi zi a unui centru de testare privat, in parcare, pe langa reconsiderarea costurilor.
- Am platit transportul de la granita catre diferite puncte de interes din Bucuresti pentru cetateni ucraineni.
- Centrul pentru Resurse Civice este partenerul nostru, unde finantam de la cereri de transport la produse necesare pentru cetatenii ucraineni care ajung la Isaccea.
- Am centralizat resursele de cazare si ajutor ale network-ului EFOR si le-am pus la dispozitie familiilor ajunse in Romania. I-am ajutat cu cazarea, aprovizionare de mancare, produse esentiale si acces la informatii oficiale.
- Am centralizat donatii la sediul EFOR de produse de baza, pe care le-am redirectionat familiilor pe care le avem in grija. Unele dintre acestea au ramas in Romania si ne-am ocupat de activitati precum: gasirea unui spital pentru a naste in siguranta, servicii medicale copii si adulti, inscriere scoala, analiza procedurii de protectie temporara pe teritoriul Romaniei, contactarea network-ului EFOR pentru a ii pune in contact cu potentiale job-uri.

OVERVIEW

ASISTENȚĂ UMANITARĂ ÎN UCRAINA

Expert Forum a trimis pana in acest moment peste 16 transporturi direct in Ucraina cu produse esentiale de supravietuire precum alimente neperisabile, kit-uri de prim ajutor, produse pentru mame, copii, produse de igiena, saci de dormit, izoprene.

- Expert Forum a trimis pana in acest moment peste 16 transporturi direct in Ucraina cu produse esentiale de supravietuire precum alimente neperisabile, kit-uri de prim ajutor, produse pentru mame, copii, produse de igiena, saci de dormit, izoprene.

- Principalul nostru partener logistic din Romania in acest efort a fost organizatia Radautiul Civic din Suceava. Cu ajutorul hub-ului acestora , am reusit sa transportam produse esentiale in timp util catre: Kiev, Lviv, Cernauti, Khmelnytskyi, Kharkiv,Drohobych.

- În încercarea de a fi cât mai utili, am pus presiune pe autorități si ne-am folosit toate conexiunile la nivel de oameni si organizație si au plecat mai multe tiruri direct în Ucraina, prin ISU și organizații mai puternice. În Ucraina avem contact cu mai multe instituții și organizații precum Transparency International Ucraina, maternitatea din Hmelniţki, spitalul din Lviv, Agenţia de Dezvoltare a Comunităţilor Bucovynian din Cernăuţi.

- Sustenabilitatea proiectelor dupa incheierea acestora iese la iveala prin buna colaborare cu societatea civila din Ro si Ucraina (CRC, Radautiul Civic, FDSC, Asociatia pentru Prevenirea si Combaterea Fraudei, Samas, Magic Home si Zi de bine!, TI Ucraina)

ELIBERAREA DE VIZE

studiu de Caz - Cananda

- Prima problemă întâmpinată a fost lipsa unor proceduri clare prin care cetățenii ucrainenii pot aplica pt viza, inainte de a crea procedura speciala rapida.

- Mai mult decat atat, nu exista un punct de informatii in limba ucraineana sau engleza in Romania pe care cetatenii sa il poata apela la ambasada. Documentele trebuie sa fie traduse in engleza de catre un traducator autorizat, asta implica anumite costuri+taxa de viza.

- Ulterior, aceste probleme au fost rezolvate printr-o procedura simplificata de aplicare, dar timpul de raspuns a fost substantial intarziat. Daca intr-o luna ne-au fost aprobate vizele in primul val, un refugiat ucrainean a asteptat peste 3 luni in Romania eliberarea vizei. Serviciul de call center din Canada la care a sunat o ruda de gradul 1 a refugiatei, ne-a informat ca vizele in tarile de tranzit au fost externalizate catre birouri mai putin aglomerate din Europa. Viza ei este in prezent in stadiul de emitere/procesare la biroul din Londra.

Transport în comun

Tramvai/Autobuz Bucuresti

- Lipsa unor proceduri clare prin care cetatenii ucraineni pot beneficia de transport gratuit. In momentul de fata nu mai beneficiaza, in primele luni fiind vorba de o procedura informala prin intermediul careia au putut sa beneficieze gratuit de servicii.

- Conform informațiilor noastre, în septembrie este încă gratuit pentru ucraineni. Nicio veste oficială până acum. (Conform Centrului Ucrainean de Tineret din București)

Obținerea de protecție temporară

Informatii limitate despre libertatea de miscare pe care protectia temporara o ofera in interiorul UE. Mai exact, birourile de imigrari contactate de EFOR nu stiau daca un cetatean care obtine protectie temporara in Romania, are drept de sedere mai mult de 90 de zile intr-o alta tara UE, care sunt consecintele daca se renunta la protectie temporara sau daca poate fi ulterior solicitata in alta tara membra.

Drepturile garantate de protectia temporara nu au fost communicate uniform si nu au fost dezvoltate proceduri de catre institutiile statului sau de catre companii conform drepturilor pe care acest statut le presupune. In practica, fara intermedierea din partea unui reprezentant ONG/voluntar, multe dintre aceste drepturi sunt refuzate pe baza de lipsa de informatii din partea institutiilor.

Exemple

Medic de familie – Raspunsul oficial din cate intelegem este ca da, pot avea un medic de familie, fara sa fie inscris la unul. Cu toate acestea, procedurile nu au fost clare communicate si medicii de familie nu au aceste informatii clare din partea Casei Nationale de Asigurari de Sanatate. De exemplu, conform conversatiei cu diversi medici de familie, momentan asteptam sa vedem ce fel de servicii de baza pot accesa cetatenii ucraineni, neavand dreptul la un card de sanatate. Este neclar daca nu au acces la un card de sanatate fiindca nu sunt angajati sau fiindca nu se mai emit carduri de sanatate din cauza unei crize de plastic(serios!)

Cetățenii ucraineni beneficiază de protecție temporară, beneficiază de toate serviciile medicale de care beneficiază și asigurații români, inclusiv de serviciile medicale acordate de medicul de familie, fără a fi însă înscriși pe lista acestuia. Totodată, aceștia se pot adresa și furnizorilor de servicii medicale din ambulatoriul de specialitate și din asistența medicală spitalicească, așa cum rezultă din prevederile legale menționate anterior.

Răspuns oficial din partea Casei Naționale de Asigurări de Sănătate

Servicii de urgență – Cetatenii ucraineni sunt primiti cu pasaportul pentru servicii medicale de urgenta.

Asistență medicală – SITUAȚII SPECIALE

Acces la senzori de diabet pentru pacienti cu diabet de tip 1. Procedura din Romania prevede ca pentru pacientii cu risc ridicat care au glicemie care trebuie monitorizata continuu, aceste produse sa fie gratuite. Pacientii din Romania cu diabet de tip 1 primesc atat pensie, cat si senzori din partea statului.

In cazul cetatenilor ucraineni, am intalnit pareri controversate, nu o procedura uniforma. In timp ce una dintre sucursalele Institutului Paulescu i-a recomandat unui pacient cu diabet de tip 1 teste de diabet. Desi pacientul a explicat ca are o stare avansata si complicatii oftalmologice, cu istoric de deces in familie din aceste cauze, doctorul nu cunoastea vreo procedura prin care poate avea acces la senzori. Un senzor costa in medie 300 ron si dureaza 10 zile. Fara acesti senzori, pacientii cu diabet de tip 1 sunt mult mai expusi la complicatii.

In al doilea scenariu, am fost la Institutul de Diabet Paulescu din Manolescu, reprezentant EFOR + pacient cu actele in ucraineana si protectie temporara.

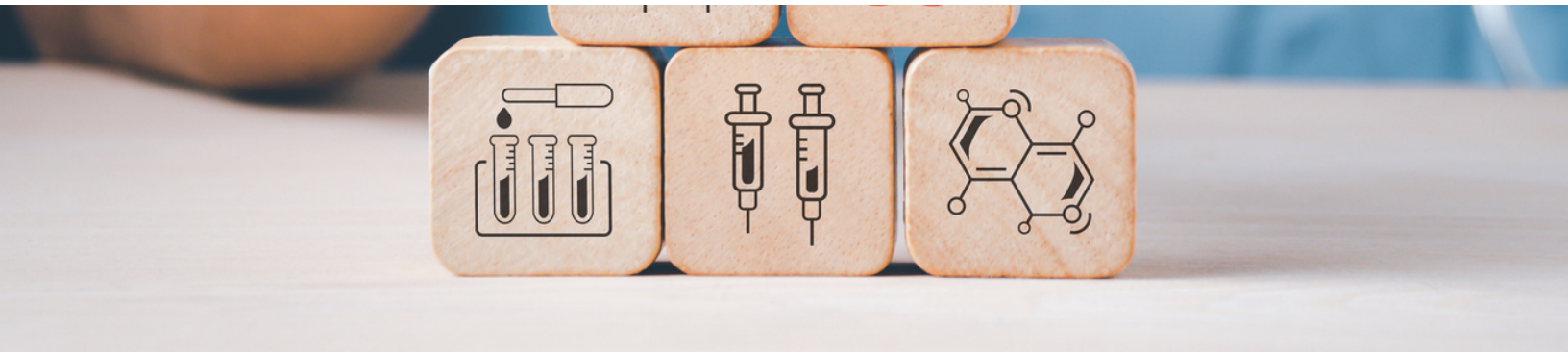

Doctorul a acceptat sa si-l asume drept pacient si a fost internat o zi pentru controlul starii de sanatate. In urma acestuia, a constatat starea avansata a diabetuli de tip 1 si am pornit impreuna procedura de depunere a dosarului de diabet. A fost nevoie de interventia doamnei doctor pentru a asigura asistente, secretarele ca avem drept de a depune dosarul. Procedurile sunt in continuare o necunoscuta.

Pana in momentul de fata, aprox 4 luni mai tarziu, dosarul nu a fost validat si nu ne-a fost oferita nicio informatie in acest sens. Gasirea unui doctor care sa administreze dosarul de diabet al unui pacient cu acest grad avansat de boala este dificila si pentru cetatenii romani, conform informatiilor din partea domnilor doctori cu care am discutat.

Comunicare cu doctori, asistente, programări. – Sistemul medical de stat, asa cum stim este complet dezorganizat si functioneaza pe baza de agende/hartii. De fiecare data cand confirm o programare, nu exista o baza de date cu programarile, nu se stie ce doctor il va prelua pentru urgente. Acestea sunt facute pe baza de asteptare la coada pana cand se elibereaza ceva. Probabil nu e specific cetatenilor ucraineni, dezorganizarea e si pt cei romani.

Doctorul a acceptat sa si-l asume drept pacient si a fost internat o zi pentru controlul starii de sanatate. In urma acestuia, a constatat starea avansata a diabetuli de tip 1 si am pornit impreuna procedura de depunere a dosarului de diabet. A fost nevoie de interventia doamnei doctor pentru a asigura asistente, secretarele ca avem drept de a depune dosarul. Procedurile sunt in continuare o necunoscuta.

Pana in momentul de fata, aprox 4 luni mai tarziu, dosarul nu a fost validat si nu ne-a fost oferita nicio informatie in acest sens. Gasirea unui doctor care sa administreze dosarul de diabet al unui pacient cu acest grad avansat de boala este dificila si pentru cetatenii romani, conform informatiilor din partea domnilor doctori cu care am discutat.

Comunicare cu doctori, asistente, programări. – Sistemul medical de stat, asa cum stim este complet dezorganizat si functioneaza pe baza de agende/hartii. De fiecare data cand confirm o programare, nu exista o baza de date cu programarile, nu se stie ce doctor il va prelua pentru urgente. Acestea sunt facute pe baza de asteptare la coada pana cand se elibereaza ceva. Probabil nu e specific cetatenilor ucraineni, dezorganizarea e si pt cei romani.

Pensie pentru persoane cu dizabilități

Raspuns oficial primit 20.09.2022, cerere facuta pe data de 31 august. Prima cerere a fost facuta catre Casa Nationala de Asigurari pe 24 august. Am solicitat informatii telefonic incepand cu luna iunie.

Oficial raspunsul este ca pozitiv, cetatenii ucraineni cu protectie temporara pot primi pensie. In acest sens, trebuie sa fie tradus dosarul medical din ucraineana. Nu a primit de la Casa Nationala niciun act cu numarul de asigurat, niciun dosar ca fiind in evidenta sistemului medical. Trebuie insotit la procedura de evaluare in fata comisiei de catre un reprezentant EFOR. Nu exista un reprezentant care sa cunoasca ucraineana pentru aceasta situatie si trebuie insistat pentru urmarirea acestei proceduri.

Angajare – Procedura, informații disponibile. Locurile de munca pentru cetateni ucraineni sunt transmise catre birourile de ocupare a fortei de munca. In urma contactarii telefonice in limba romana a unui reprezentant, putem primi saptamanal excel-urile cu locurile disponibile in limba romana. Din nou, este nevoie de intermediere pentru ca aceste informatii sa fie accesibile cetatenilor ucraineni.

Angajare – Deschidere cont la o bancă din România conform solicitărilor angajatorului. Imposibil momentan, pe scurt.

Conform insistentelor EFOR, BCR si ING Bucuresti vor putea deschide, probabil.

Situatie – Cetatenii ucraineni care nu au iesit niciodata din tara, practic oamenii defavorizati financiar, NU au pasaport international in limba engleza, practic au doar un pasaport intern in ucraineana. El este suficient pentru a dobandi protectie temporara. Cetatenii ucraineni insa, nu isi pot deschide un cont in Romania cu protectie temporara (desi au CNP romanesc, adresa stabila), trebuie sa aiba neaparat pasaport international. Pasaportul intern, tradus a fost refuzat de multiple banci.

office@expertforum.ro
(+40) 21 211 7400
str. Semilunei 7, apt 1, București, Sector 2
Postal code 020797

Funded by the European Union

B | S | T The Black Sea Trust for Regional Cooperation

A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

'This publication was produced with the financial support of the European Union and the Black Sea Trust for Regional Cooperation. Its contents are the sole responsibility of Expert Forum and do not necessarily reflect the views of the European Union and the Black Sea Trust for Regional Cooperation.'